

כבר שנה

טקס לציון שנה לשבעה באוקטובר

הצעה לקהילות

בחלוף פרק זמן של שנה תמימה, ובעודנו בתוך ההתרחשות, אנו מציעות לעצור ולייחד זמן להתכנסות טקסית: לקחת הפוגה משגרת היומיום; ליצור מרחב מוגן, מקום לכאב ולאובדן, כדי להרגיש ולהיות יחד בתוך האבל והזיכרון, הגבורה והתקווה.

הטקס מייצג את שלבי התהליך שנרצה לראות גם בקהילות שלנו: נעבור דרך השכול והאובדן, דרך ההפקרה והכישלון, ומהם נצא לתקווה ותקומה.

כדאי לתת מקום לסיפורים וחוויות אישיות מיום השבעה באוקטובר, ובעקבותיו.

אין הכרח לעשות את המהלך כולו. מומלץ לצרף נגן. ית כדי ללוות את השירה.

שנה תמימה מאז שהוממנו בכאב מפלח. הטקס הוא מרחב מוגן המבנה את החיים שהיו ואינם עוד, יחד עם העוצמה והתקווה.

שיר פתיחה:
הליכה לקיסריה
חנה סנש | דוד זהבי

אלי, אלי, שלא יגמר לעולם
החול והים,
רשוש של המים,
ברק השמים,
תפלת האדם.

דברי פתיחה – מנחה

הטקס הזה הוא הזמנה לציין יחד נקודה בזמן, לעשות מקום לכאב ולאבד יחד.
נתייחד עם הבתים והקהילות שנפגעו, וניתן מקום גם לרעד שנמצא בלבבות של כולנו.

שירה (אפשר לבחור):
נחמה

רחל שפירא | נורית הירש

ולכאורה עסקנו בשלנו
רק בשלנו
בלי לבקש
גדולות ונצורות.
שלנה מופרת
וכבר אחרת
ואין טעם לכסות
כי בפתח נכנסות –
התמורות.

מי שצמא
לכל מחנה של חסד,
אזנו תופסת –
איד הקריאות
חוצות את הרחוב
שואל צדו, שואל מאין
כן, מאין כוחות לשאב.

זה בזו נבית
ונתמה שנית
אם ראינו נכונה
לפעמים אני
לפעמים אתה
כה זקוקים לנחמה.

מי שתהה את בערת הקיץ,
לבו לבית
ופני הנוף ראי לחרדותיו.
את מי ישביע,
את מי ירגיע
ועל מה יתפלל עד הסתו.

האמנם

לאה גולדברג

האמנם עוד יבואו ימים בסליחה ובחסד,
ותלכי בשדה, ותלכי בו בהלך התם,
ומחשוף כף-רגלך ילטף בעלי האספסת,
או שלפי-שבלים ידקרוך ותמתק דקירתם.
או מטר ושיגך בעדת טפותיו הדופקת
על כתפיד, חזף, צוארף, וראשך רענן.
ותלכי בשדה הרטב וירחב בך השקט
כאור בשולי הענן.

ונשמת את ריחו של התלם נשם ורגע,
וראית את השמש בראי-השלולית הדהב,
ופשוטים הדברים וחיים, ומתר בם לנגע,
ומתר, ומתר לאהב.

את תלכי בשדה. לבדך. לא נצרכת בלהט
השרפות, בדרכים שסמרו מאימה ומדם.
ובישר-ללב טוב תהיי עננה ונכנעת
כאחד הדשאים, כאחד האדם.

על הדבש ועל העוקץ

נעמי שמר

על הדבש ועל העוקץ,
על המר והמתוק,
על בתנו התינקת שמר אלי הטוב.
על האש המבערת,
על המים הזכים,
על האיש השב הביטה
מן המרחקים.

על כל אלה, על כל אלה,
שמר נא לי אלי הטוב.
על הדבש ועל העוקץ,
על המר והמתוק.
אל נא תעקר נטוע,
אל תשבח את התקנה
השיבני ואשובה
אל הארץ הטובה.

שמר אלי על זה הבית,
על הגן, על החומה,
מיגון, מפחד פתע וממלחמה.
שמר על המעט שיש לי,
על האור ועל הטף
על הפרי שלא הבשיל עוד
ושנאסף.

משרש אילן ברוח,
מרחוק נושר כוכב,
משאלות לבי בחשך
נרשמות עכשו.
אנא, שמר לי על כל אלה
ועל אהובי נפשי,
על השקט, על הבכי ועל זה השיר.

קריאה:

כל זה קרה ביום אחד באוקטובר, יום עצוב כל כך. בתוך פחות מעשרים ארבע שעות מדינת ישראל השתנתה ללא הכר. [...] ההיסטוריה דפקה בדלת. מאז השואה לא נרצחו כל כך הרבה יהודים ביום אחד. הארץ התמלאה בהורים ואחים שכולים, באלמנות ויתומים. הרשתות החברתיות התמלאו בפוסטים של אנשים שחיפשו את יקיריהם, מאות אלפי אזרחים מיישובי העוטף ומגבול הצפון נמלטו מבתיהם והפכו פליטים. מתוך אותה קטסטרופה היסטורית איזמה שעמדה לבלותנו כמו ועלו לנו גיבורים [...] בתוך האפלה המרה הזו בקעו אלומות של אור. אינספור, אינספור גיבורות וגיבורים שעטו אל לב התופת, סיכנו חייהם ולעיתים אף הקריבו את נפשם למען אחיהם, למען עתיד ילדיהם, למען הסיפור ששמו מדינת ישראל.

(מתוך ההקדמה של הספר "יום אחד באוקטובר: ארבעים גיבורים ארבעים סיפורים", מאת יאיר אגמון ואוריה מבורך)

1. אבל, שכול וגבורה

קריאה:

תני לצער את כל המרחב וההגנה הנחוצים להם בַּתּוֹכָךְ, משום שאם כל אחד ישא את היגון שלו בכנות ובאומץ, הצער שכעת ממלא את העולם - יִשְׁפָּךְ. אבל אם אין לצער מרחב מוגן [...] אין מילים שידעו לתאר את גודל הכאב. ואולי רק השירה תתן לדמעות לזלוג מעומק השבר, אל הים הגדול.

(אתי הילסום, "השמים שבתוכי")

מנחה:

נעצור לדקה דומיה, לזכור את האנשים שהיו ואינם, אלה שנהרגו ביום הכואב הזה.

דקת דומייה

מנחה:

נדליק נר לזכר מי שנרצחו ואינם איתנו היום - מוזמנים לומר שם של אדם, ישוב או קהילה שמתגעגעים אליהם עכשיו.

* אם יש אנשים ונשים שנפלו ב-7.10 וקשורים לקהילה - כאן זה הזמן להזכיר אותם.
* אפשר להדליק נר אחד, או להזמין את כל מי שרוצה להדליק נר.

הדלקת נר זכרון, נר נשמה - רגע של געגוע

קדיש - פרידה

בחרו את הנוסח שמתאים לכם. אם יש בכתה מי שקרוב משפחה שלו נהרג ב-7.10 אפשר להזמין אותו לקרוא.

מנחה

נאמר קדיש

קדיש ישובי עוטף עזה

הרב גלעד קריב

יתגדל זכרם של הרוגי קבוצי עוטף עזה וכל נרצחי המערכה הנוראה בערים, ביישובים ובמושבים, וזכרם של נופלי צה"ל, המשטרה וכוחות הבטחון.
ויתקדש צו החברות, הערבות ההדדית, חיי הקהלה, אהבת הארץ,
והדבקות בערכי היסוד של הציונות ובערכי השויון, החרות והשלום.

קדיש מסורתי

יתגדל ויתקדש שמייה רבא בעלמא די ברא ברעותה.
וימליך מלכותה, ויצמח פרקנה, ויקרב משיחה.
בחייכון וביומיכון ובחיי דכל-בית ישראל,
בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.
יהא שמייה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיה.
יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא,
לעלא מן-כל-ברכתא, שירתא, תשבחתא ונחמתא
דאמירן בעלמא, ואמרו אמן.
יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן.
עשה שלום במרומי, הוא ברחמינו יעשה שלום עלינו,
ועל כל-עמו ישראל, ואמרו אמן.

קדיש חילוני

שלום סמיד

יתגדל שם האדם, יתעלה פעל-חיו
ויתקדש בזכרונו
על צרור מעלליו בימי חלדו
ועל המעש שלא הספיק להשלימו,
על החלומות שנטו - ונמוגו,
על סגולות-יקר
ואף על חולשות-אנוש
שנגוזו מבצע לדוק הערפילי של הזמן.
יפקד זכר האדם,
הד-חיו בזהר הרקיע בלבנו
ושמו לפני שמש יבון.
כי מותר האדם הוא הדברון,
לא בחשך שמו יבסה.
המשך-חיים
יצמיח פורקן לכאבנו,
וננצור את כל פרחי-חיו לימים רבים.
יתגדל שם האדם וישתבח בזכרונו.

מנחה:

בין זעקה של כאב והלם, לתפילה ואמונה שישובו לחיק ביתם, נקרא תפילה להשבת החטופים, למען כוחות הביטחון, למען הפצועים ולמען והמפונים מביתם:

קריאה:

נישא תפילה

הדס רון זריז

נישא תפילה שהחטופים והחטופות יחזרו הביתה במהרה, בשלום, ברפואת הגוף והנפש, ושהמשפחות יחבקו אותם באהבה בקרוב.

נישא תפילה להחלמת הפצועים והפצועות, בתקווה למרפא ומזור לכאב הנורא.

נישא תפילה שהחיילים, החיילות וכוחות הביטחון ישובו בריאים ושלמים.

נישא תפילה לשובם הביתה של כל המפונים והמפונות.

נישא תפילה לרפואת כל השבור, הכואב, הדואג והעצוב.

מי ייתן ויבוא שלום עלינו, ונאמר אמן.

שירה (אפשר לבחור): תהילים, פרק קכא

שיר למעלות:

אֲשָׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים

מֵאֵין יְבֵא עֲזָרִי:

עֲזָרִי מֵעַם ה'

עֲשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ:

אֵל יִתֵּן לַמוֹט רִגְלֶךָ

אֵל יְנוּם שְׁמֶרְךָ:

הִנֵּה לֹא יְנוּם וְלֹא יִישָׁן

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל:

ה' שְׁמֶרְךָ ה' צִלְךָ

עַל יַד יְמִינֶךָ:

יּוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכְּכָה

וַיְרַח בְּלִילֶךָ:

ה' יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל רָע

יִשְׁמַר אֶת נַפְשֶׁךָ:

ה' יִשְׁמַר צִאתְךָ וּבֹאֶךָ

מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

הביתה

אהוד מנור | יאיר קלינגר

עוֹד שָׁנָה חֲלֵפָה, עוֹד שָׁנָה טְרוּפָה,

עֲשׂוּבִים שׁוֹטִים עָלוּ בְּשִׁבִיל וּבִגְן.

רוּחַ נֶאֱנַח אֶת הַתָּרִיס פָּתַח

וּמִכָּה בִּקְרִי הַיֵּשָׁן, כְּמוֹ קוֹרָא:

הַבֵּיתָה, הַבֵּיתָה, בָּאָה עֵת לַחֲזֹר,

מִן הַהָרִים, מִשְׁדּוֹת זָרִים,

הַיּוֹם דּוֹעַךְ וָאֵין סִימָן.

הַבֵּיתָה, הַבֵּיתָה, טֶרֶם רָדַת אוֹר.

לֵילוֹת קָרִים, לֵילוֹת מְרִים,

קֶרְבִּים עֲכָשׁוּ לְכָאן.

עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר מִתְפַּלֵּלַת לְשִׁלּוּמָךְ,

שְׁבוּיָהּ בְּאֲזָקֵי פְחָדִים

אֲנִי שׁוֹמֵעַת צְעָדִים.

הַבֵּיתָה, הַבֵּיתָה, כִּי עוֹד לֹא נָתַן

כָּל מָה שֶׁהַבֶּטַח לָנוּ מִזְמָן.

(גירסה מורחבת)

הַשָּׁנִים חוֹלְפוֹת, הַשָּׁנִים קוֹטְפוֹת,

וְאֲנַחְנוּ לֹא מִצְאָנוּ עוֹד מְנוּחָה.

דוֹר הוֹלֵךְ וּבָא, הַלְחִי רִטְבָּה,

וּבּוֹכָה דְמָעָה מְלוּחָה כְּמוֹ קוֹרָאת:

עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר מִתְפַּלֵּלַת לְשִׁלּוּמָךְ

שְׁמֵרִי שְׁמֵרִי אֶרְצִי שְׁלִי

שְׁבִרֵי חֵלוֹם יִשְׂרָאֵלִי.

הַבֵּיתָה, הַבֵּיתָה, כִּי עוֹד לֹא נָתַן

כָּל מָה שֶׁהַבֶּטַח לָנוּ מִזְמָן...

תמיד יחכו לך

לאה שבת

הוּ יֵלֵד עֶבֶר זָמַן

נִסְעֶתָ לְחַפְשׁ רְחוֹק מְכָאן

וְאֲנִי מַחְכָּה לָךְ

הוּ יֵלֵד שְׁלִי בְּעוֹלָם

צְפוֹר אָדָם כְּמוֹ בְּלָם

מַחְפֵּשׁ אֶת הָאֲפֶק

כָּל מְטוֹס שֶׁטֶס בְּשָׁמַיִם

כָּל בּוֹכָב מֵאִיר בְּעֵינַיִם

מִזְכִּיר לִי אוֹתָךְ

נַחְלִיאֵלִי לַפְּנֵי הַגָּשֶׁם

צֶרְצָרִים בְּשָׁעוֹת הָעֶרֶב

תָּמִיד יִחְכּוּ לָךְ

הוּ יֵלֵד כְּשֶׁשָּׁקֵט

אֲנִי יוֹשֶׁבֶת בְּמִרְפָּסֶת לְנֶגֶן

מִנְגִּינוֹת גְּעִינָע

הוּ יֵלֵד תְּשַׁתְּדֵל

לְהַגִּיעַ לְכָאן מֵהָר

כְּכָה אֲנִי מְבַקֶּשֶׁת בְּשָׁקֵט

כָּל מְטוֹס שֶׁטֶס בְּשָׁמַיִם...

2. זעקה ומחדל

קריאה:

את ממד הזמן בשבי קשה להסביר וממילא קשה להבין. כל דקה וכל שעה נמתחות לנצח וריק. לזמן אין משמעות או תחושה. ידענו מתי בוקר ומתי לילה כי עקבנו אחרי קריאות המואזין, אבל אין לזה טעם. המשמעות של חלקי היום אבדה בתוך חוסר הוודאות והאימה התמידית שליוותה כל נשימה. כן, יש את היום, אבל האם יהיה מחר? הרי אין לדעת מה יקרה בעוד שנייה.

(גבריאלה ליימברג מירושלים, נחטפה מבית אחותה בניר עוז ושחררה אחרי 53 ימים)

קריאה:

הותר לפרסום

דעאל רודריגז גארסיה

הַתֵּר לְפָרְסוּם
כִּי לִבְנוּ נִשְׁבֵּר.
וּבְמִסְתָּרִים
בְּחֻדְרֵי רִיקִים
רְבִיבוֹת יִבְבוֹת
נְחֻקוֹת בְּלִי קוֹל.
הַתֵּר לְפָרְסוּם
כִּי דָמְנוּ הַתֵּר.
וּנְבֻזְנוּ בְּאַפְלָה
מִן הַיָּקָר מִכָּל יָקָר.
כָּבֵר הַתֵּר לְפָרְסוּם
כִּי זִיווּ הַקְּסוּם הַמְּבַהֵיק
מִפְּנֵי זֶה שְׁאַהֲבָנוּ, כְּבָה.
אָבֵל תַּחַת אוֹתָהּ אֲדָמָה
כָּבֵר מִנְּצַח צֶמַח עֵקֶשׁוֹן
מִשְׁרִישׁ עַד אֵין קֶץ
וּנְלַפֵּת אֶהְבָּה.

קריאה:

הימים ימים של שבר מתמשך. כבר לא שומעים את המפץ הגדול, אלא את רסיסי הלב המתפורר נופלים כמעט חרישית אל רצפת נפשנו.... נותר לנו רק דבר אחד שאינו נותן לנו להיכנע – והוא הערכים שלנו. על כוחם של הערכים לשנות מציאות אני רוצה לדבר, וליתר דיוק, על כך שהערכים שלנו הם התוויות לפעולה שתהפוך את העולם לראוי יותר.

[...] תפיסת הערכים כתכנית פעולה מחלצת מן השבר דרך קריאתה לצאת למלאכת התיקון. מול לחישותיו של דחף המוות המפתה אל החידלון והיאוש, מתייצבים הערכים כצו 8 פנימי שמשגר אותנו לפעול כסוכני הטוב בעולמנו. הערכים שלנו, האידיאלים שלנו, הם ציווי פנימי שאין אפשרות להתפשר עליו. אולי זה קידוש השם החילוני – השם שאנחנו נותנים לחיים ראויים – ראיית האחר, אחריות, אמת, הימנעות מאלימות מיותרת, הבחנה בין טוב לרע, צניעות וספק כהגנות מפני יוהרה ועיוורון, הכרה באשמה וחתירה לתיקון – אלה ועוד אינם בגדר אפשרויות. הם בגדר שמות מקודשים שעבורם נלחמים בכל הכוח, זועקים אותם ברחובות, מלמדים אותם, כותבים עליהם, מפגינים ונואמים וצועדים בתהלוכות וכותבים פוסטים ומדברים עם כל אדם.

(מירב רוט)

שירה:

זה בסדר

בניה ברבי

הכי רוצה לשיר חזק
להחזיק לך את היד
הכי רוצה לחיות בלי פחד
זה בסדר לצחק סתם בכה
הכי רוצה לחבק קרוב
זה בסדר לאהב
הכי רוצה להיות ביחד
אף פעם לא להיות לבד
הכי רוצה לשיר חזק
להחזיק לך את היד
הכי רוצה לחיות בלי פחד
זה בסדר לצחק סתם בכה
הכי רוצה לחבק קרוב
זה בסדר לאהב

הכי רוצה לחבק קרוב
זה בסדר לאהב
הכי רוצה לחבק קרוב
זה בסדר לאהב
זה בסדר להתאפר להתלבש יפה
זה בסדר לאבד כוון
החיים הולכים קדימה
אז מי אני שלא אמשיך
זה בסדר לא למצא את התשובה
זה בסדר להתפלל לאמונה
זה בסדר לשאל אלף שאלות
אם להיות או לא להיות
הכי קל להסתיר פנים
לשמר בבטן עוד אלפי שנים
הראש שלי צורח מבפנים
הכי רוצה להיות ביחד
אף פעם לא להיות לבד

זה בסדר לא להיות בסדר
זה בסדר לשיר פשוט
זה בסדר לבנות כל בקר
ולמרות הכל בסוף לקום
זה בסדר לא להיות נורמלי
זה בסדר לא לומר מלה
זה בסדר לרקד עד הבקר
בחשך מלא תקוה
הכי קל להסתיר פנים
לשמר בבטן עוד אלפי שנים
הראש שלי צורח מבפנים
להתפלל על רגעים קטנים
הכל רגיל אנחנו משתנים
רק ללב שלי שמרתי אמונים
הכי רוצה להיות ביחד
אף פעם לא להיות לבד
הכי רוצה לשיר חזק
להחזיק לך את היד
הכי רוצה לחיות בלי פחד
זה בסדר לצחק סתם בכה

קריאה:

[...] אנחנו, העדים של המציאות הזו, מספרי הסיפורים שלה – אנחנו שומרי הזיכרון. אנחנו אלה שנחבר את חלקי הפאזל הזה. האופן שבו נעצב את העלילה ונשמר את הסיפור בתוכנו, הוא שיכריע אם נוכל להיוולד מחדש כאומה, אומה חזקה יותר, בטוחה יותר וסולידרית יותר. לא כזו שמושגת על אימה, אלא על חוסן. באשליה שבה היינו, שכחנו שאנו שותפים ל"ברית גורל". ודאי שלא היינו בשלים לחשוב על ייעוד משותף. אחרי כ"ב בתשרי, 7 באוקטובר, שני הפרמטרים הללו לא יוכלו עוד להיזנח [...] חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא מבארי. מכפר עזה. משדרות. מאופקים. לזכור ולא לשכוח עד ליום אחרון. לא כדי להזין את הפחד – להפך, כדי לכוון את התקווה. עוד יישבו זקנים וזקנות במדשאות בארי, ורחובות העיר שדרות ימלאו ילדים וילדות משחקים. הבתים השרופים ייצבעו מחדש, הנירים ייחרשו והעגבניות ייקטפו. האיום הקיומי יוסר. זוהי לא נבואת נחמה, זוהי תוכנית עבודה.

(חן ארצי סרור – מתוך הטור ב"מוסף לשבת", ידיעות אחרונות, אוקטובר 2023)

מנחה:

נדליק נר המסמל לנו את קדושת החיים, נר באמצעותו נתפלל ונבקש על החיים, על הבית שנפרץ, נר שמחזק את לב חיינו.

משתתף. ת. מדליק. ת. נר

שירה:

בימים שיעברו עלינו

אביב בכר, הדס קליינמן וצח דרורי

בְּיָמִים שְׁיַעֲבְרוּ עָלֵינוּ נִדְעַ לְשֵׂאת יוֹתֵר
עֲצָבוֹת רַבָּה
וְהַשְּׂמִים יִחַפוּ לָנוּ עַד שְׁנָבִין

וּבְלִילוֹת נְרוֹץ מִתּוֹךְ עֲצָמֵנוּ
אֶל שְׂדוֹת יְלָדוֹת, בְּאֶרֶץ לֹא שְׂבוּיָה
אֶתְהָ הַמַּיִם הַמְּבֻקָּשִׁים מִשְׁבָּלִים לְגִדֹל

אֶלוֹהִים וְדָאֵי מְקַשִּׁיב תְּמִיד לְלֵב
בְּשֶׁהֲבָאָב בְּמוֹ אָבֹן שָׁם
אֲנִי כְּמַעַט כְּבָר מֵת מֵאֲהָבָה

הַשָּׁנִים יִכְשִׁילוּ אֶת רַגְלֵינוּ,
אך לֹא נִפְל, כְּמוֹ אָבֹן נֶעֱמַד
מוֹל כָּל סוּפוֹת הַחוּל, הַשְּׁלֵג וְהָאֵשׁ
תְּמִיד נִדְעַ לְזָכֹר שְׁיַעֲבֹר

אֶלוֹהִים וְדָאֵי מְקַשִּׁיב תְּמִיד לְלֵב
בְּשֶׁהֲבָאָב בְּמוֹ אָבֹן שָׁם
אֲנִי כְּמַעַט כְּבָר מֵת מֵאֲהָבָה

רק בגלל הרוח

מיכה שטרית | לאה שבת

יְהִיָּה מָה שְׁיִהְיֶה אֲנִי עוֹד אֲשַׁנֶּה
אֲנִי אֲגַשִּׁים אֶת חִלּוּמֵי
נוֹשָׂאֵי בְּשׂוֹרָה רָעָה מִכּוֹת אוֹ עוֹד גְּזָרָה
לֹא יִשְׁנוּ אֶת מֵהוּתִי.

אֲנִי אֶת וְהָאֵל שְׁלֻצְדֵי עוֹד נִנְצַח
לֹא בְּגִלֵל הַפֶּחַ רַק בְּגִלֵל הָרוּחַ
הַנוֹשֶׁבֶת בְּגִבִּי.

רק בְּגִלֵל הָרוּחַ בְּתוֹכִי, בְּמַחִי, בְּנִשְׁמָתִי
רק בְּגִלֵל הָרוּחַ בְּתוֹכִי, בְּדָמִי, בְּנִשְׁמָתִי.

אֶת שְׁיֵשׁ לִי לְהַגִּיד, אֲנִי עוֹד אֲצַרַח
אֶפְלוּ בִּיְרַח יִשְׁמְעוּ
מִי שְׁיִגִיד: "לֹא כֵךְ" אוֹתוֹ לֹא אֲשַׁכַּח
יְבוֹא הַיּוֹם אוֹכִיחַ צְדָקָתִי.

אֲנִי אֶת וְהָאֵל שְׁלֻצְדֵי ...

מנחה:

אחרי שנה של ימי לחימה קשים, ניחל שהשקט יחזור לארצנו ולכל האיזור. בכל האיזור אמהות מודאגות, ילדים מפוחדים, אבות מודאגים. בתום שנה יש בנו את החמלה ואת האומץ לבקש שלום.

שירה (אפשר לבחור אחד):

לו יהי

נעמי שמר

עוד יש מפרש לָבֶן בְּאֶפֶק
מול עֵבֶן שָׁחַר כְּבֵד
כָּל שְׁנַבְקֵשׁ לוֹ יְהִי.
וְאִם בְּחִלּוֹנוֹת הָעָרֵב
אוֹר נִרוֹת הַחַג רוֹעֵד
כָּל שְׁנַבְקֵשׁ לוֹ יְהִי.

לוֹ יְהִי, לוֹ יְהִי

אָנָּה – לוֹ יְהִי

כָּל שְׁנַבְקֵשׁ לוֹ יְהִי.

מֵה קוֹל עֲבוֹת אָנִי שׁוֹמֵעַ
קוֹל שׁוֹפָר וְקוֹל תְּפִים
כָּל שְׁנַבְקֵשׁ לוֹ יְהִי
לוֹ תִשְׁמַע בְּתוֹךְ כָּל אֱלֹהִים
גַּם תְּפִלָּה אַחַת מִפִּי
כָּל שְׁנַבְקֵשׁ לוֹ יְהִי

לוֹ יְהִי, לוֹ יְהִי...

בְּתוֹךְ שְׂכוּנָה קִטְנָה מוֹצֵלֶת
בֵּית קֵט עִם גַּג אָדָם
כָּל שְׁנַבְקֵשׁ לוֹ יְהִי.
זֶה סוּף הַקִּיץ סוּף הַדְּרֹךְ
תָּן לָהֶם לְשׁוּב הַלּוֹם
כָּל שְׁנַבְקֵשׁ לוֹ יְהִי.

לוֹ יְהִי, לוֹ יְהִי...

וְאִם פְּתָאוֹם יִזְרַח מֵאֶפֶל
עַל רֵאשֵׁנוֹ אוֹר בּוֹכֵב
כָּל שְׁנַבְקֵשׁ לוֹ יְהִי.
אֵז תֵּן שְׁלוֹה וְתֵן גַּם כּוֹחַ
לְכָל אֱלֹהִים שְׂנֵאֵהֶב
כָּל שְׁנַבְקֵשׁ לוֹ יְהִי.

לוֹ יְהִי, לוֹ יְהִי...

אני מאמין

ש. טשרניחובסקי, ט. שלונסקי

שְׁחָקִי, שְׁחָקִי עַל הַחֲלוּמוֹת,
זוֹ אָנִי הַחוֹלֵם שָׁח.
שְׁחָקִי כִּי בְּאָדָם אֲאָמִין,
כִּי עוֹדֵנִי מֵאָמִין בְּךָ.

כִּי עוֹד נִפְשִׁי דָרֹר שׁוֹאֶפֶת
לֹא מְכַרְתִּיהָ לְעֵגֶל-פָּז,
כִּי עוֹד אֲאָמִין גַּם בְּאָדָם,
גַּם בְּרוּחוֹ, רוּחַ עֵז.

רוּחוֹ יִשְׁלִיךְ בְּבִלִי-הַבַּל,
יְרוֹמְמֵנוּ בְּמַחֲתֵי-עַל;
לֹא בְרַעַב יָמוּת עֵבֶד,
דָּרֹר – לַנֶּפֶשׁ, פֶּת – לַדָּל.

שְׁחָקִי כִּי גַם בְּרַעוֹת אֲאָמִין,
אֲאָמִין, כִּי עוֹד אֶמְצָא לָב,
לֵב תְּקוּתִי גַם תְּקוּתִיו,
יְחוּשׁ אֲשֶׁר, יָבִין בְּאֵב.

אֲאָמִינָה גַם בְּעֵתִיד,
אֵף אִם יִרְחַק זֶה הַיּוֹם,
אֵךְ בּוֹא יְבוֹא – יִשְׂאוּ שְׁלוֹם
אֵז וּבְרַכָּה לְאִם מְלֵאִם.

קריאה:

מהי תקווה?

יש בה מקוה: ריכוז משאבי נפש סותרים תהיות ותשוקות מتركזים פנימה, כמו מקוה. מקוה המקוה. אך במילה 'תקווה' מסתרות האותיות קו"ף ו - ו"ו שהן 'קו'. כלומר דרך. יש בתקווה פריצת מעגלים ללא מוצא. יש בה סלילת דרך. היא מתמודדת עם תהומות. התקווה היא התעוררות שאינה מכבה את החלום. היא איננה חלום שלא יודע להפוך לדרך מציאותית. יש בתקווה משהו תמוה כרופא המטפל בנוטים למות ובמיילד המאמין שהעובר יהיה אדם. יש בתקווה כל שלבי האבל. היא גם יודעת להכחיש גם לכעוס אך גם להאמין בדרך המתעצבת על ידי זיכרון כואב להביא מרפא וחיים.

[...] יש בתקווה חלומות של איילות שגם בחושך יודעות לחלום. ולצפות לאיילת השחר [...]

נאמץ את התקווה.

(מוקי צור, מתוך: דברים שנשא בקהילת קיבוץ עין גב)

שירה:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו,
הוא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל (ועל כל יושבי תבל),
וְאָמְרוּ אָמֵן.

שירה:

התקווה

נפתלי הרץ אימבר

כָּל עוֹד בְּלִבְּב פְּנִימָה
נֶפֶשׁ יְהוּדֵי הוֹמָה
וּלְפָאֲתֵי מְזָרְח קְדִימָה
עֵין לְצִיּוֹן צוֹפֶיה

עוד לא אָבְדָה תְּקוּוֹתֵנוּ
הַתְּקוּהָ בְּת שְׁנוֹת אֲלֵפִים
לְהִיּוֹת עִם חֶפְשֵׁי בְּאֲרָצֵנוּ
אֲרָץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.